

1813-2013: 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden (5)

De NIEUWE generatie

Zes vorsten – drie koningen en drie koninginnen – markeren de periode 1813-2013.

Behalve hun staatsrechtelijke verplichtingen kennen zij, hoe verschillend ook, daarnaast een gezins- en familieleven. Spelen honden daarin een rol? En zo ja, welke? In een serie van vijf artikelen een beeld van de honden in onze Oranjefamilies. Deel 1, 2, 3 en 4 verschenen in ONZE HOND april, juli en oktober 2013 en januari 2014. Deze maand deel 5: De nieuwe generatie: ‘Huis ten Bosch’, ‘Villa Eikenhorst’, ‘Margaritagate’ en ‘Apeldoorn’.

Prinses Marijke – later Christina – in 1950 met een Collie, die ‘Pup’ wordt genoemd.

De echtgenoten en kinderen van de prinsessen Beatrix (1938), Irene (1939), Margriet (1943) en Christina (1947) vormen de leidraad in deze slotaflevering. Alle vier prinsessen zijn opgegroeid op paleis Soestdijk en allemaal zijn ze vele

malen met de honden in het gezin op de foto gezet. Het zijn vooral de honden van hun vader prins Bernhard – Sealyham Terrier, Poedel en Teckel – waarmee de vier jonge prinsessen poseren. De vraag wie van de prinsessen een ‘eigen’ hond

in het gezin heeft, raakt de persoonlijke levenssfeer en kan de RVD dus niet beantwoorden. Omdat in mei 2013 en januari 2014 in Onze Hond al aandacht is besteed aan koningin Beatrix en haar honden, is haar aandeel in dit artikel relatief klein.

Prinses Margriet met een Engelse Cocker Spaniel en een Poedel.

Prinses Margriet is al vroeg een hondenliefhebster. Hier staat ze (1957) met de grote witte Poedel van haar vader en een kleinere zwarte Poedel. (Foto verspreid als prentbriefkaart door de firma Takken, Utrecht).

BEATRIX – ‘MERKENTROUW’

Net als prins Bernhard, is prinses Beatrix een hondenliefhebster pur sang. Niet alleen op Soestdijk, maar ook na haar studie, als ze op kasteel ‘Drakensteyn’ gaat wonen, zijn er altijd honden in haar omgeving. Op ‘Drakensteyn’ schaft ze achtereenvolgens een Golden Retriever, ruwharige Teckel en een Kuvasz aan. Eenmaal wonend op Huis Ten Bosch (vanaf 1981) wordt Beatrix ‘merkentrouw’ en een reeks van Border Terriers – *Chip, Doby, Dushi, Mac, Miss Pepper en Moby* – passeert de revue. Prins Claus heeft daar zelfs een eigen Border: *Dushi*. Deze Border Terriers staan regelmatig op officiële foto’s. Als aanvulling op het artikel in Onze Hond van mei 2013, kan ik nog melden dat de Dalmatische Hond *Cleo* met prins Claus vanuit Duitsland is meegekomen.

PEUTER ALEXANDER

Een prominent lid van de nieuwe generatie is natuurlijk allereerst de erfprins (1967), die in 2013 wordt ingehuldigd als koning Willem-Alexander. Eén van de eerste foto’s

die van hem met een hond wordt gemaakt toont de peuter Alexander, die een stok uit de bek van Golden Retriever *Joris* probeert te pakken. Als Alexander tien jaar is, maakt prins Claus leuke foto’s van hem met de Teckel *Arthus*.

In het begin van de jaren tachtig wordt Willem-Alexander diverse keren gefotografeerd in de tuin van Huis Ten Bosch met *Kerry*, een gele Labrador Retriever reu met een grote zwarte vlek aan de linkerkant van zijn hoofd en hals. Misschien dat er lezers zijn van Onze Hond die weten waar *Kerry* vandaan komt; ik heb het niet kunnen achterhalen. De pers schrijft steeds ‘zijn hond’ bij deze foto van Willem-Alexander en daarom neem ik aan dat *Kerry* echt bij de oudste prins hoort. Rond 1985 fotografeert Claus zijn drie zonen in de tuin van Huis Ten Bosch, met *Kerry* in hun midden. Het lijkt wel of Willem-Alexander ‘ontdooit’ als zijn vader de camera hanteert, want op officiële foto’s wil hij nog wel eens de wat norske, onbegrepen puber uithangen.

SKIPPER

Nog voor zijn huwelijk met de Argentijnse Máxima Zorreguieta (1971; volgens royalty watchers het beste wat onze monarchie in tweehonderd jaar is overkomen) koopt Willem-Alexander bij Lucie Laan-Vrolijkx (kennel Suntarin’s) een zwarte Labrador, die door de prins en zijn verloofde Máxima *Zorro* wordt genoemd. Op de officiële verlovingsfoto’s staat *Zorro*, samen met een blonde rasgenoot. Keurmeester Tuus van Adrichem Boogaert-Kwint helpt mee om *Zorro* uit te zoeken en de fokster maakt een leuke foto van Willem-Alexander met pupje *Zorro* op zijn arm. Het prinselijk paar gaat wonen in ‘Villa Eikenhorst’ op het landgoed ‘De Horsten’ in Wasse-naar. Met de geboorte van Amalia (2003), Alexia (2005) en Ariane

Het jonge echtpaar, prinses Margriet en mr. Pieter van Vollenhoven, met in de bolderkar hun oudste zoon, prins Maurits (1968), en ernaast de Teckel Tecco, het ras dat ze hebben als ze op Paleis Het Loo wonen.

De oudste zoon van prinses Margriet, prins Maurits, groeit op met verschillende hondenrassen. Hier is hij als peuter gefotografeerd met een Teckel.

(2007) is het dan nog prinselijk gezin compleet. In september 2012 zijn de prins en zijn hond volop in het nieuws. Tijdens een eendenjacht in het Beuninger Achterveld verkrijgt Alexanders jachthond, de in Engeland getrainde driejarige zwarte Labrador *Skipper*, zich op een met hoog gras overgroeide sloot. Hij knalt in volle vaart in een slootwal, slaat over de kop, raakt in coma en wordt naar dierenarts Leo Eshuis in De Lutte gebracht. Die constateert hersenletsel en een trauma aan de rug. Dierenarts Eshuis verklaart: *De prins is hier vrijdagmiddag nog even langs geweest, om te vragen hoe het met Skipper ging. Gelukkig gaat het al weer wat beter. Hij eet weer en kwispelt.*

Al op 20 september kan de jachtopziener van prins Willem-Alexander *Skipper* bij de dierenarts ophalen. Elk jaar is er een 'fotomoment', waarbij de pers foto's van het gezin en met name van de prinsesjes kan maken. In juni 2013 maakt de pers

dan officieel kennis met de Labrador *Skipper* die daarbij als een volwaardig lid van het gezin mee poseert voor de fotografen. De drie meisjes groeien dus, net als hun vader, op met een hond in hun nabijheid.

In *Onze Hond* van maart 2013 – in het artikel 'Honden aan het Hof' – staat een foto van het toen nog verloofde paar met twee Labrador Retrievers, een zwarte en een gele, Sunny en Zorro.

De Van Vollenhovens met hun drie Siberische Husky's uit de befaamde 'Anadyr' kennel in Alaska. Daarmee worden ze, met hun oudste drie zonen, voor de ingang van Paleis Het Loo gefotografeerd. Van links naar rechts: Pieter van Vollenhoven, prins Maurits, prins Bernhard jr., prinses Margriet en prins Pieter-Christiaan.

Prinses Margriet en mr. Pieter van Vollenhove met hun Alaskan Malamute reu 'Gimmi' van het Huize Het Loo' en twee Border Terriers.

Prinses Margriet in 1990 met Border Terrier 'Topper'. (Collectie Paleis Het Loo, Nationaal Museum Apeldoorn).

FRISO EN CONSTANTIJN

Een foto van de 9-jarige prins Friso (1968-2013) met de Teckel *Arthus* is niet alleen vertederend, maar het is ook één van de zeer weinige foto's die van Friso met een hond beschikbaar is. Zijn broer prins Constantijn (1969) poseert met *Kuvasz Buster* (officieel *Derö Aba*), die in 1975 wordt geboren bij fokker Botta Gábor in Boedapest. Bij de prinsen Friso en Constantijn worden na hun huwelijken – met Mabel Wisse Smit en Laurentien Brinkhorst – door de pers geen honden gespot. Hun internationale werkzaamheden en wisselende woonplaatsen, ook buiten Nederland, zouden daar een reden voor kunnen zijn. Het ski-ongeval dat Friso in 2012 overkomt, krijgt veel aandacht in de media, zo ook zijn overlijden in augustus 2013. Prins Friso heeft twee dochters, Luana (2005) en Zaria (2006). Prins Constantijn twee dochters en een zoon: Eloise (2002), Claus-Casimir (2004) en Leonore (2006).

ENGELSE COCKER SPANIEL

De inmiddels overleden keurmeester Eef van Schuppen vertelde mij dat hij

een Engelse Cocker Spaniel (kennel 'Fieldstone') aan prinses Irene heeft verkocht als zij nog op Soestdijk woont; Irene is er diverse malen mee gefotografeerd. De prinsessen Irene (1939) en Christina (1947) zijn na hun huwelijk ook niet erg honkvast; ze wonen respectievelijk in Nederland, Frankrijk, Spanje, Zuid-Afrika, Zwitserland, Canada en New York. In 1969 trouwt prinses Irene met prins Carlos-Hugo van Bourbon-Parma (1930-2010). Hun vier kinderen – Carlos (1970), de tweeling Margarita en Jaime (1972) en Carolina (1974) – zijn in 1996 bij Koninklijk Besluit in de Nederlandse adel opgenomen, maar dit gezin maakt geen deel uit van het Koninklijk Huis.

'ORANJEBITTER'

Alleen bij prinses Margarita, in 2001 gehuwd met Edwin de Roy van Zuydewijn (1966), wordt een hond gesignaleerd, de Rhodesian Ridgeback *Paco*. Maar die is dan ook goed voor een regelmatig optreden in de Nederlandse pers. 'Margaritagate' begint eigenlijk al bij haar huwelijksfeest, waarop Margarita's vader, koningin Beatrix,

prins Bernhard, Willem-Alexander, Máxima, Friso, Mabel en de Van Vollenhovens (behalve Pieter-Christiaan), ontbreken. Iedereen heeft iets anders te doen op deze datum, maar in werkelijkheid wordt de bruiloft vooral 'geboycot', omdat men grote vraagtekens zet bij de intenties van de bruidegom.

In 2003 geven Margarita en Edwin een serie interviews, die onder de toepasselijke naam 'Oranjebitter' in *HP/De Tijd* verschijnt. Ze doen een boekje open over de familie van Oranje zoals dat nooit eerder in de geschiedenis is gebeurd. Tijdens een staatsbezoek aan Chili, in 2003, voelt Beatrix zich dan ook genoodzaakt om in het openbaar te reageren op de aantijgingen van haar nichtje en diens echtgenoot. Bij een ontmoeting met de pers zegt Beatrix dat ... *de familie zich niet herkent in het door Margarita geschetste beeld*.

Hoogst merkwaardig is dat het hoofd van de familie – koningin Beatrix – geen juridische stappen onderneemt tegen alle grove beschuldigingen, gericht tegen zichzelf, haar vader prins Bernhard

Een kerstkaart die de Van Vollenhovens aan professor Anthony Milton, de fokker van Border Terriers, sturen. Behalve vier prinsen ook twee Alaskan Malamutes en twee Border Terriers. Margriet schrijft: 'Brandy...? She is an incredible dog!! You must come and see her.' (Collectie professor Anthony Milton).

en andere leden van haar familie. Beschuldigingen die vooral door Edwin worden geuit. Er is door de Oranjes om veel minder geprocedeerd, bijvoorbeeld door prins Claus tegen 'Privé', omdat men heeft gemeld dat hij in een terminale kliniek is opgenomen. Of door de RVD (namens het Koninklijk Huis) tegen 'Nieuwe Revue' omdat Amalia op het hockeyveld is gefotografeerd.

PACO EN PABLO

Na hun huwelijk wonen Margarita en Edwin in het Zuid-Franse Chateau du Bartas in Saint-Georges. Ze kopen dat in 2001 voor één miljoen euro en er zit een hypotheek van 1,2 miljoen euro op. Eind 2003, als Edwin al enige tijd alleen op het kasteel woont, raakt *Paco* gewond bij een inbraakpoging.

Edwin belt Margarita, die spoor-slags afreist naar Frankrijk, *Paco* in haar auto zet en hem direct meeneemt naar Nederland. In 2006 scheidt Margarita van Edwin en dan begint de strijd om hun hond. De rechter stelt dat de eigenaar mag bepalen wat er met *Paco* gaat gebeuren. En die eigenaar is Margarita. Zij is niet alleen buiten gemeenschap van goederen gehuwd, maar de stamboom van *Paco* vermeldt ook haar naam, zo oordeelt de rechtbank in Amsterdam. Omdat hij de hond enorm mist, spant Edwin een kort geding aan, waarin hij een omgangsregeling met zijn hond eist, echter tevergeefs. De rechter voegt aan het 'Paco vonnis' toe dat het Margarita is die 2000 euro voor de hond heeft betaald. Of dit bedrag correct is,

wordt betwijfeld, omdat de adviesprijs van de rasvereniging, de Rhodesian Ridgeback Club Nederland, toen en nu rond de 1200 euro is. Misschien dat Margarita's advocaat er ook alle accessoires bij heeft opgeteld? De exacte afstamming van *Paco* is mij niet bekend, maar wellicht dat een geïnteresseerde lezer hierover meer weet. Als *Paco* aan Margarita is toegewezen, schaft De Roy van Zuydewijn een 'nieuwe *Paco*' aan, *Pablo* genaamd. Dankzij Carin Teunissen weten we van *Pablo* dat hij is gefokt uit Nederlands Kampioen *Kobus of Nyasaland* en *Riska v.d. Risjaa Hoeve*. Na Margarita's scheiding (2006), haar huwelijk (2008) met Tjalling ten Cate en de geboorte van haar twee dochters, Julia (2008) en Paola (2011), is *Paco* niet meer in het nieuws en heb ik hem niet meer in haar bezit gesignaleerd.

Op het moment dat deze tekst wordt geschreven is Edwin de Roy van Zuydewijn weer volop in het nieuws en blijkt het inderdaad prins Bernhard te zijn geweest die een onderzoek naar hem heeft gelast, omdat hij deze figuur niet in de familie wenst en zich van hem wil ontdoen. Daarbij heeft de carrière van De Roy ongetwijfeld schade opgelopen, want wie Bernhard tegen zich heeft, heeft verder geen andere vijanden nodig. In het programma Nieuwsuur van zondag 8 december 2013 vraagt de reporter in het vraaggesprek aan De Roy: 'Bent u eenzaam?' 'Nee', antwoordt De Roy, 'want ik heb *Pablo*. Die hond heeft mijn leven gered.' Gespeeld of niet, bij het uitspreken van *Pablo*'s naam trilt De Roy's onderlip en schiet hij vol. Mooi toch?

ZWARTE POEDEL

Als prinses Margriet nog een tiener is, wordt ze diverse malen met een

Na hun huwelijk wonen prinses Margarita en Edwin de Roy van Zuydewijn in het Zuid-Franse Chateau du Bartas in Saint-Georges. Ze poseren met Rhodesian Ridgeback 'Paco' voor de artikelenreeks 'Oranjabitter' in HP/De Tijd.

*Prins Willem-Alexander met de Teckel 'Arthus'.
Deze foto wordt door prins Claus gemaakt.*

In de jaren tachtig maakt prins Claus deze foto van zijn drie zonen met Labrador Retriever 'Kerry'. Van links naar rechts: prins Willem-Alexander, prins Friso en prins Constantijn.

zwarte Poedel gefotografeerd, zo te zien een Middenslag. Hij zit bij haar als de vier prinsessen picknicken, maar ook in haar meisjeskamer en als ze samen met prinses Christina wordt gefotografeerd in een speelhuisje. De manier waarop Margriet naar de hond kijkt spreekt boekdelen; ze houdt van de Poedel.

In 1967 trouwt prinses Margriet met mr. Pieter van Vollenhoven. Hij is de eerste burger aan het hof, een positie die vooral in de eerste jaren moeilijk is. Het paar woont een aantal jaren in de rechtervleugel van Paleis Het Loo en laat in 1975 een bungalow bouwen op het terrein van Paleis Het Loo.

Margriet en Pieter krijgen vier zonen: Maurits (1968), Bernhard (1969), Pieter-Christiaan (1972) en Floris (1975). Inmiddels zijn alle zonen getrouwd en zijn er elf kleinkinderen. In tegenstelling tot

Pieter van Vollenhoven, krijgen zijn zoons de titel Prins van Oranje-Nassau, de vier echtgenotes worden prinses, maar Margriet en Pieters kleinkinderen hebben geen titels meer. Tot op heden zijn er door mij geen honden bij de zonen van prinses Margriet gesignaleerd.

'ESKIMOHONDEN' EN BORDER TERRIERS

Direct na hun huwelijk worden er foto's van Margriet en Pieter gemaakt waarop een Teckel – *Tecco* genaamd – figureert. Hij is er al voordat hun oudste zoon Maurits wordt geboren. Dan volgen wat de pers 'Eskimohonden' noemt en zien we foto's van het paar met Siberische Husky's en Alaskan Malamutes. Wat het eerstgenoemde ras betreft: de rode, grijze en zwarte Husky – zie de foto genomen voor paleis Het Loo – komen uit de

wereldberoemde 'Anadyr' kennel van Earl en Natalie Norris uit Alaska. Met hun Alaskan Malamute teef *Zagoskin Pameook* wordt één nest gefokt, met *Zagoskin Atataq* als vaderhond. Uit dit op 16 juni 1988 geboren nest houden ze een reu en een teef: *Gimmiq van het Huize Het Loo* en *Umiaq van het Huize Het Loo*. De moederhond wordt later herplaatst. *Gimmiq* en *Umiaq* staan op een kerstkaart. Echter, het ras waaraan Margriet en Pieter hun hart verliezen is de Border Terrier en prinses Margriet heeft dit ras nog eerder dan koningin Beatrix. Ik leg contact met professor Anthony Milton van de bekende, toen nog in Schotland gevestigde Border Terrierkennel 'Baillieswells'. (www.baillieswellsborderterriers.co.uk/uk/intro.php). Hij woont nu in Cambridgeshire en vertelt mij dat prinses Margriet eind jaren

Nooit eerder gepubliceerd: prins Willem-Alexander – nog voor zijn huwelijk – met in zijn armen een zwarte Labrador pup, die door de prins en Máxima ‘Zorro’ wordt genoemd. De pup komt uit de kennel Suntarin’s van Lucie Laan-Vrolijkx. Op de officiële verlovingsfoto’s van de prins en Máxima is Zorro te zien. (Foto: collectie Tuus van Adrichem Boogaert-Kwint).

tachtig en koningin Beatrix begin jaren negentig Borderliefhebbers worden. In het boek *About the Border Terrier* van Verité Reily Collins is te lezen: *They both started with dogs without papers (although the pedigrees were known), until Princess Margriet went to Scotland and bought two Borders from Professor Milton of Baillieswells.*

KERSTKAART

Nadat koningin Beatrix haar Border Miss Pepper is verloren doordat deze zichzelf niet meer kon bevrijden uit een konijnenhol, legt een kennis van de koninklijke familie contact met professor Milton. Die kennis ‘bestelt’ twee teven voor de koningin en één voor prinses Margriet.

De professor legt uit dat hij één teefje zelf houdt en omdat er maar twee teefjes in het nest zitten, is er dus maar eentje beschikbaar. Prinses Margriet komt begin 1993 op bezoek in Schotland en kiest het teefje Brandy (Baillieswell Royal Brackla) voor zichzelf en neemt voor haar zuster een reutje mee, dat door prins Claus Moby wordt gedoopt. (Over alle Border Terriers van koningin Beatrix is te lezen in *Onze Hond* van mei 2013.) Margriets Brandy heeft ten minste één nest gehad. Professor Milton vertelt me: *Brandy had at least one litter, which I remember very well.*

It was at the beginning of February 1996. We were still living in Scotland, and our elder daughter, who lived in London, was in labour with our first grandchild. We were waiting for news, when the telephone rang. But it

wasn’t our daughter or her husband, but Princess Margriet. Brandy has just had a litter and wouldn’t accept her puppies. The Princess was worried that Brandy was going to kill them, and had telephoned me for advice! Zowel van prinses Beatrix als van prinses Margriet ontvangt professor Milton nog ieder jaar een kerstkaart.

BERNER SENNEHOND

Prinses Christina is op paleis Soestdijk verschillende keren gefotografeerd met een hond, een Poedel, een Berner Sennenhond of een Collie, maar vrijwel altijd in gezelschap van haar oudere zusters.

In *Onze Hond* van mei 2013 is een foto afgedrukt van Beatrix, Irene en Margriet met een Berner Sennenhond. Een opletende lezer meldt mij dat zijn naam waarschijnlijk Barry von Melchsee luidt en dat hij toebe-

De jaarlijkse fotosessie in juni 2013. Van links naar rechts: koning Willem-Alexander, voor hem de prinsesjes Alexia en Amalia, koningin Máxima en prinses Ariane. De pers maakt op die dag kennis met ‘Skipper’, een voor de jacht getrainde Labrador Retriever.

Een prachtige foto uit 1977: prins Friso en Teckel 'Arthus' op 'Drakensteyn'.

Ook in 1977 fotografeert prins Claus zijn jongste zoon Constantijn met de Kuvasz 'Buster' (officieel Derö Aba). (Foto: Nationaal Archief).

hoort aan prinses Christina. Na de geboorte van de jongste prinses ontstaat bij de Utrechtse Rashonden Vereniging het idee om de jongste prinses een geschenk te overhandigen. De tentoonstelling van de URV in november 1948 is een groot succes, mede door de aanwezigheid van een grote delegatie deelnemers uit Zwitserland, die onder leiding van de Zwitserse gezant in Nederland zorgen voor een wervelend optreden in de erering: *In het midden van de ring verscheen een groep in klederdracht gestoken Zwitsers, die hunne liefhebberijen verdeeld hebbende tussen zang en de kynologie enige fraai uitgevoerde jodelliederen ten beste gaven. Een uitvoering overigens die 's avonds om 8.15 uur via de AVRO te beluisteren viel, daarmede tevens de aandacht van alle luisteraars op de kynologie vestigend*, aldus 'De Hondenwereld' van 1 december 1948. Het zijn deze Zwitsers die voor de prinses – toen nog Marijke – een hond vanuit Zwitserland meenemen

en deze op maandag 15 november 1948 aan haar overhandigen. Op de Utrechtse tentoonstelling van 1949 is deze Berner Sennenhond van Marijke ingeschreven en keurmeester H.A.P.C. de Groot maakt hem kampioen en beste van het ras. Het is dezelfde show waarop de meute van prins Bernhard wordt getoond (zie Onze Hond januari 2014). Nadat prinses Christina in 1975 is getrouwd met de Cubaan Jorge Guillermo (1946), heb ik geen foto's kunnen ontdekken met een hond. Zowel haar huwelijk als dat van haar zuster prinses Irene strandt, respectievelijk in 1995 en 1981. Christina's kinderen – Bernardo (1977), Nicolás (1979) en Juliana (1981) – wonen niet in Nederland en maken geen deel uit van het Koninklijk Huis.

KONING WILLEM IV

Nu we, sinds april 2013, weer een koning hebben in Nederland gaan de gedachten automatisch uit naar zijn voorgangers Willem I, II en III

en de echtgenoten van koninginnen Wilhelmina, Juliana en Beatrix. Met uitzondering van prins Claus hebben de Nederlandse koningen en de prinses-gemaal zich niet onderscheiden door onberispelijk gedrag. Integendeel. Affaires, buitenechtelijke kinderen, schulden, steekpenningen, chantage, het komt allemaal voorbij. Als het over bandeloosheid gaat, spant koning Willem III de kroon. De drie koningsbiografieën, die op 30 november 2013 ter gelegenheid van 200 jaar koninkrijk verschijnen, bevestigen dit beeld. En daarmee is het een heel verstandig besluit geweest om Nederland geen koning Willem IV te geven. ■

MET DANK AAN:

- Paleis Het Loo Nationaal Museum
- Nationaal Archief • Gahetna.nl
- drs. Rob van der Molen • RVD
- Het Geheugen van Nederland
- Erna Upmeijer • royalfanvivan.nl